

Verksamhetsberättelse kultur- och fritidsförvaltningen 2023

Innehåll

1 Viktiga händelser under året	3
2 Sammanfattande bedömning	4
3 Uppföljning och analys av mål och resultat	5
1. Medarbetare i Tyresö kommunkoncern är motiverade och delaktiga i kommunens utveckling.....	5
2. Tyresö kommun driver en verksamhet med god kvalitet	6
3. Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster för de som bor, verkar och vistas här, nu och i framtiden	9
4. Mål: Tyresö kommuns inköp, investeringar och resursanvändning är kostnadseffektiv och balanserad.	11
5 Ekonomisk rapport	13
6 Uppföljning riskhantering	14
7. Uppföljning av politiska uppdrag från kommunplan och nämndplan	15
8. Tillgänglighetsplan samt övrig redovisning	17
Bilaga 1 Kommunens kvalitet i korthet	18
Bilaga 2 Barnbokslut	19
Barnet rätt till icke-diskriminering.....	19
Artikel 3 – barnets rätt att få sitt bästa prövat.....	20
Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling	20
Artikel 12 – barnets rätt att komma till tals.....	20
Artikel 31 – Barns rätt till lek, vila och fritid	21

1 Viktiga händelser under året

Under 2023 har tyresöborna erbjudits flera firanden och festivaler:

- Funkisfestivalen
- Nationaldagsfirandet
- Tyresöfestivalen
- Tysammansdagen
- Filmfestival
- Kulturdagarna
- Jazzfestivalen

Samarbeten och kunskapsspridning har skett, bland annat genom:

- Minfritid-mässan
- Redovisning av undersökningen Ung Livsstil för politiker och tjänstepersoner
- Inlett samverkan med arbetsmarknads- och socialförvaltningen
- Utökat samarbetet med inom kommunen samt regionalt och nationellt, exempelvis har kulturskolan utvecklat ett samarbete med Blåsarsymfonikerna och Strandskolan.

Tyresöborna har fått ökad tillgång till service, kultur, fritid och natur bland annat genom:

- Invigning av bron över Nyforsviken
- Nya spontanidrottsplatser längs Wättingestråket (beachhandboll och innebandy)
- Ny utskrifttjänst på biblioteket, Kuario
- Förbättring av sjöar och badplatser (kajakomater, badramper, vinterbadsanpassning)
- Utökat utbud av lov och sommaraktiviteter för barn och unga

2 Sammanfattande bedömning

Förvaltningen redovisar grönt resultat inom samtliga målområden. Medarbetarnas känner engagemang och delaktighet. Medarbetarundersökningen visar ett högt OSA- värde för förvaltningen som helhet och värdet har varit stabilt sedan föregående år. Under 2022 och 2023 tillsattes vakanta tjänster i delar av organisationen och under 2023 har den tillsatta personalen kompletterat organisationen med ny kompetens samt frigjort tid som möjliggjort en uppväxling av förvaltningens utvecklingsarbete. Effekten av detta syns inte minst genom det utökade utbudet av kulturaktiviteter.

Dialoger och forum med medborgare och föreningsliv genomförs löpande som en del i kvalitetsarbetet och förvaltningen erbjuder många olika sätt att lämna synpunkter. Dialogen har bidragit till att önskemål från besökare, elever och deltagare har tagits tillvara och format verksamheten under året. Tack vare resultatet från Ung livsstilsundersökningen har förvaltningen under året fått tillgång till tidigare okänd kunskap om de önskemål och fritidsvanor som finns bland ungdomar som inte deltar i våra verksamheter, vilket varit väldigt värdefullt.

Under året har förvaltningen utvecklat och skapat nya forum och arbetssätt för samverkan mellan förvaltningens enheter, mellan kommunens förvaltningar och mellan kommunen och civilsamhället. Samverkan har framförallt bidragit till att tillgängliggöra kultur- och fritidsutbudet för fler medborgare på olika sätt.

Förvaltningen har fortsatt att arbeta för att det ska finnas ett brett utbud av kultur- och fritidsaktiviteter i kommunen. Parallellt med detta har förvaltningen påbörjat och genomfört riktade satsningar utformade för att motverka och kompensera hinder så att fler ska vilja och kunna ta del av aktiviteterna i kommunen. Sammantaget har insatserna inneburit att det totala utbudet utökats under 2023 samt att nya personer tagit del av kultur- och fritidsverksamheterna i kommunen.

Ekonomi bedrivs inom ram. I det dagliga arbetet är den miljömässiga hållbarheten en naturlig del, inköp samordnas och material återanvänds. Förvaltningen har fortsatt att utveckla källsorteringen. Förvaltningen arbetar hela tiden med den sociala hållbarheten med olika samarbeten både inom förvaltningen och regionalt.

Sammanvägt resultat	1 Medarbetare	2 Kvalitet	3 Leverans	4 Ekonomi
2023 Årsredovisning	Grön	Grön	Grön	Grön
2023 Delår 2	Grön	Grön	Grön	Grön
2023 Delår 1	Grön	Grön	Grön	Grön
2022 Årsredovisning	Grön	Grön	Grön	Grön

3 Uppföljning och analys av mål och resultat

1. Medarbetare i Tyresö kommunkoncern är motiverade och delaktiga i kommunens utveckling

Nämnd- och förvaltningsmål:

Medarbetare medverkar aktivt i kommunens utvecklingsarbete

Indikatorer	Resultat
1. Andel enheter som har medarbetare som medverkat aktivt i enhetens, förvaltningens och kommunens utvecklingsarbete.	Grön
2. Sjukfrånvaro	Grön
3. Medarbetarundersökning	Grönt

Medarbetare har medverkat aktivt i utvecklingsarbeten under året. Det har bland annat resulterat i förbättring av processer och arbetssätt samt utveckling av lovverksamhet och öppen verksamhet i Granängsringen. En medarbetare på fritidsavdelningen deltar som ledartröja för uppdraget Hur kan vi jobba för bättre cirkulär ekonomi/hållbarhet, klimat och natur?

Nya former för enhetsmöten och samarbete inom personalgrupper har främjat medarbetarnas möjlighet till att delta i utvecklingsarbetet. Ledningens bedömning är att förändringen är uppskattad och att medarbetarna är engagerade i de frågor som diskuteras samt upplever att de har förutsättningar att vara delaktiga och påverka. Att medarbetarna känner engagemang framgår även av de löpande pulsmätningar som gjorts på enheterna under året samt av medarbetarundersökningen där 93% uppger att deras arbete engagerar dem.¹ Satsningar på fortbildning av personalen har bidragit till att medarbetarna känner sig motiverade och mer sammansvetsade inom personalgrupperna. För att öka det förvaltningsövergripande samarbetet har ett samverkansforum, kallat infogruppen, återinförts. Medarbetarna har mötts över enhetsgränserna och har kunnat delta i utvecklingen av förvaltningens verksamheter.

I augusti hade förvaltningen en uppstartsdag för medarbetare på förvaltningen om resultatet från undersökningen Ung livsstil som genomfördes 2022. Dagen resulterade i diskussioner om hur förvaltningen kan använda resultaten för att förbättra verksamheten genom nya projekt och utökad samverkan.

178 ungdomar har sommarjobbat i förvaltningens verksamheter, och bidragit till förbättringsarbeten, underhåll eller levererat fritidsaktiviteter och upplevelser till medborgarna. Dessa har arbetat på idrottsplatserna, som ungdomsledare på dagkollo, på Fritidsbanken, utvecklat Granängstorget, samt haft musikspelningar exempelvis på kommunens äldreboenden.

¹ Jämfört med 85 % 2021.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har minskat jämfört med motsvarande period föregående år. Nytt för året är att sjukfrånvaro mäts som rullande 12 (R12).²

Kultur och fritidsförvaltningen	Sjukfrånvaro R12 april	Sjukfrånvaro R12 augusti	Sjukfrånvaro Helår
2023	4,81%	4,87%	4,82%
2022	5,68%	5,62%	5,58%

Medarbetarundersökningen

Resultatet från medborgarundersökningen visar att majoriteten av förvaltningens medarbetare är positiva och nöjda.³ Andelen som uppgett positiva svar på frågorna är i de flesta fall över 80 procent. Förvaltningens medarbetare uppger i hög utsträckning att de är engagerade i sitt arbete, att arbetet känns meningsfullt samt att de kan påverka sitt dagliga arbete. I de flesta fall har resultaten förbättrats jämfört med medarbetarundersökningen 2021.

I de fall där resultatet går att jämföra med undersökningen 2022 kan vi se en svag minskning av andelen positiva svar. Exempelvis uppger färre att de hinner göra ett bra arbete på ordinarie arbetstid likaså anger färre att de har tillräcklig kompetens för att utföra arbetet på ett bra sätt, jämfört med 2022.

Andra utvecklingsområden är samarbetet mellan enheter, effektiva arbetsätt och förbättra introduktion av nya medarbetare.

2. Tyresö kommun driver en verksamhet med god kvalitet

Nämnd- och förvaltningsmål:

Verksamheter, service och mötesplatser håller god kvalitet.

Indikatorer	Resultat
Andel enheter som bedriver trygg, tillgänglig och meningsfull verksamhet och bibehåller och utvecklar kvalitén genom dialog och samverkan.	Grön

Bedömningen är att verksamhet, service och mötesplatser generellt hållt god kvalitet under året och att de som tagit del av verksamheterna har varit nöjda.

² Total sjukfrånvaro rullande 12 avser tillsvidareanställda och månadsavlönade. Rullande 12 är ett snitt av de 12 senaste månadernas totala sjukfrånvaro.

³ 88% av förvaltningens medarbetare har deltagit i medarbetarundersökningen 2023. De har svarat på frågor som bland annat rör deras arbetsklimat, medarbetarskap och möjligheter till utveckling samt förvaltningens organisation, styrning och ledarskap.

Insatser för att bibehålla och förbättra kvalitén

Insatser för att bibehålla och förbättra kvalitén i verksamheten har genomförts under året. Flera av enheterna har strukturerat upp sitt utvecklingsarbete. Målet är en förbättrad kvalitetsutveckling inom ramen för styrprocessen. Ytterligare processer har setts över och en förenkling av bidragshanteringen har lett till bättre service, effektivare resursanvändning samt förbättrad arbetsmiljö på förvaltningen. Nya taxor och nya riktlinjer för lokaluthyrning har tagits fram, vilket lett till förenklad administration, ökad nyttjandegrad av lokalerna samt att fler bokningsbara lokaler blir tillgängliga för allmänheten.

Utskriftstjänst Kuario har installerats på huvudbiblioteket och filialerna, vilket innebär att biblioteksbesökare kan skriva ut dokument på obemannad tid, direkt från sina mobiler eller surfplattor.

Önskemål från barn och unga har tagits tillvara under året och format verksamheterna utifrån målgruppens behov. För en mer information om hur ungas synpunkter tagits till vara, se *Bilaga 2 Barnboks*lut.

Dialog och samverkan

Kultur- och fritidsförvaltningen och arbetsmarknads- och socialförvaltningens ledningsgrupper inledde ett samarbete under året. Den ökade kontakten mellan förvaltningarna har öppnat upp för nya sätt att nå arbetsmarknads- och socialförvaltningens målgrupper.

Förvaltningen har under året utökat och utvecklat samverkan med barn- och utbildningsförvaltningen för att erbjuda kulturupplevelser till barn och elever inom förskola och grundskola. Det har gett barn, som annars inte hade tagit del av utbudet, tillgång till kultur.

Det idéburna offentliga partnerskapet (IOP) mellan kultur- och fritidsförvaltningen, äldre och omsorgsförvaltningen och Passalen⁴ har fortsatt utvecklat. Passalens arbete innebär att det skapats mänskliga bryggor till kommunens öppna fritidsaktiviteter vilket underlättar deltagandet för barn med funktionsvariation. Nytt för i år är att samverkan även inkluderat Haninge kommun vilket gjort att barn från Tyresö kunnat ta del av aktiviteter i Haninge och vice versa. Tack vare Passalen har nya ungdomar hittat till förvaltningens verksamheter under året.

Medborgare har lämnat förslag genom Tyresöinitiativet och två förslag har behandlats i kultur- och fritidsnämnden under 2023.⁵ Tyresöinitiativ om hinderbana, utegym, MTB-bana och discgolfbana, som inkommit tidigare år, har utretts under 2023.

Undersökningar och resultat

Flera undersökningar har gjorts under året. Kulturskolans och fritidsgårdarnas undersökningar indikerar att deltagarna anser att verksamheten är trygg och meningsfull samt att de kan påverka

⁴ Passalen är en ideell förening som arbetar med att barn och unga med funktionsvariation ska kunna ta del av det öppna kultur- och fritidsutbudet.

⁵ Tyresöinitiativ om inomhusklättring avsågs, Tyresöinitiativet om konstsnö i Alby avsågs

verksamheten. Inom verksamheterna har initiativ från ungdomar genomförts under året, och i flera fall har ungdomarna varit delaktiga i själva arbetet med att förverkliga initiativen.

Enkätundersökningen *Tyresö bibliotek och kultur* har gett kunskap om biblioteksbesökarens åsikter om biblioteket och dess verksamheter.⁶ Majoriteten av de som svarat är nöjda med öppettiderna och medieutbudet. Intresset för småbarnsaktiviteter har ökat jämfört med 2020. Få är nöjda med bibliotekets webbplats. En upphandling pågår och förhoppningsvis kan en ny webbplats vara på plats under 2024.

Resultatet från föreningsenkäten⁷ visar drygt 70 procent av de föreningar som har svarat på enkäten är nöjda med den dialog som förs mellan föreningen och kommunen samt med stödet de får från kommunen. I det flesta fall skiljer sig resultatet inte nämnvärt från 2016 då det senast genomfördes en omfattande föreningsenkät. Andelen föreningar som uppger att de kan bedriva sin verksamhet på ett önskvärt sätt har dock minskat sedan 2016⁸. I enkäten uttrycker många föreningar behov av att utöka eller förbättra/specialisera befintliga anläggningar för att bättre kunna bedriva sin verksamhet. Flera önskar ökad åtkomst till kvalitativa lokaler. Det finns också en tydlig efterfrågan på kanslilokaler och mötesutrymmen. Önskemålen sträcker sig från specifika faciliteter som ishallar och ridhus till mer allmänna behov som föreningslokaler och kulturhus.

Resultatet från undersökningen *Ung livsstil* har presenterats och analyserats. Innehållet kommer att sammanställas i rapporter under 2024. Underlaget har ökat verksamhetens kunskap om ungdomars önskemål och livsvillkor och bidragit stort till förvaltningens utvecklingsarbete under året. En närmare redogörelse för Ung livsstils-resultatet finns i rapporteringen av det poliska uppdraget *En meningsfull vardag och fritid*.⁹

SCB: medborgarundersökning 2023 visar att tyresöborna även i år ger höga betyg för utbudet av kommunens motions- och friluftsanläggningar. Majoriteten av tyresöborna (57 %) ger dock låga betyg till det lokala kultur- och nöjeslivet. Det är betydligt fler som är missnöjda med utbudet i Tyresö jämfört med resten av riket (34%). Under året har flera olika insatser gjorts för att förbättra kulturutbudet, framförallt för barn och unga i kommunen vilket bland annat återges under mål 3.

Redovisning av kommunens kvalitet i korthet (KKIK) se bilaga 1.

⁶ Enkäten skickades digitalt till de mailadresser som finns i bibliotekets system, 888 personer svarade på enkäten, majoriteten av de som svarat är kvinnor över 40 år. Det går därmed inte att dra några slutsatser om vad bibliotekets samtliga besökare tycker baserat på resultatet.

⁷ Under 2023 genomförde förvaltningen en föreningsenkät för att utvärdera samarbetet med föreningarna. 58 föreningar av 95 svarade på enkäten. Nästan hälften av svaren kom från idrottsföreningar, en fjärdedel från kulturföreningar och resterande från exempelvis friluftsföreningar, och pensionärsföreningar. Det går därmed inte att dra några slutsatser om vad alla föreningar i Tyresö tycker baserat på resultatet.

⁸ 76% uppgav att det gick att bedriva verksamheten på ett önskvärt sätt 2016 jämfört med 59% 2023. Det innebär en minskning på 17%

⁹ 2024/KFN 0011

3. Tyresö kommun levererar bra välfärdstjänster för de som bor, verkar och vistas här, nu och i framtiden

Nämnd och förvaltningsmål:

Tyresöbor har tillgång till ett rikt och varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter som främjar folkhälsan

Indicator	Resultant
Andel enheter som levererar och skapar förutsättningar för att alla tyresöbor ska ha tillgång till ett rikt och varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter.	Grin

Förvaltningen har gett tyresöbor tillgång till ett rikt och varierat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter under delåret. Den löpande verksamheten har genomförts enligt plan.

Verksamheterna erbjöd ett stort antal kostnadsfria aktiviteter under årets skollov. Aktiviteterna har överlag haft ett högt deltagande och lockat flera nya deltagare.

Funkisfestivalen hade fler tävlande detta år jämfört med tidigare. Nationaldagsfirandet genomfördes på en ny plats i år, evenemanget bedöms som lyckat och välbesökt. Både Tyresöfestivalen och Tysammansdagen utökades i år och lockade fler besökare än tidigare. Återkopplingen från besökarna har varit mycket positiv.

Utveckling av kultur- och fritidsmiljöer

För att ytterligare öka tillgången till fritidsaktiviteter och rörelse för kommunmedborgarna har flera behovsanalyser tagits fram, till exempel en övergripande behovsanalys över friluft- och spontanläggningar. Dessa kommer att ligga till grund för förstudier och eventuella beslut om investeringar.

Strandbadet och Kumlabadet har utrustats med badramper för att öka tillgängligheten. Barnsjön har upprustats för vinteraktiviteter. Isen har plogats och en lucka för vinterbad i anslutning till badbryggan har installerats. Nya spontanidrottsplatser, för beachhandboll och innebandy, har iordningställts längs Wättingestråket. Albybron har färdigställts och invigts och Alby har även fått ytterligare två grillplatser. Forellscenen har moderniserats för att kunna användas för fler arrangemang.

Lokal kulturhistoria om Korvlinjen, Stockholms fasta försvar från första världskriget, har fått ny skyltning samt en promenadkarta. Promenadkartan berättar även om tvätteriverksamheten vid Gudö å samt byggnadsminnet Solsäter.

Utveckling av kultur- och fritidsutbudet

Förvaltningen har fortsatt sitt arbete för att utveckla de verksamheter som erbjuds.

Under året har medborgarnas tillgång till kulturaktiviteter ökat avsevärt. För att nå fler och nya målgrupper har flera enheter under året bedrivit delar av sin verksamhet på andra platser än där de vanligtvis bedrivs.

En närmare redogörelse och bedömning av de insatser som förvaltningen gjort under 2023 för att främja tillgången till kultur och fritidsaktiviteter återges i rapporteringen av det poliska uppdraget *En meningsfull vardag och fritid*.

Antalet medlemmar (7-20 år) i en förening som deltagit i minst fem sammankomster under första halvåret 2023 har ökat jämfört med motsvarande period 2022 (från 5 937 till 6059). Fördelningen mellan pojkar och flickor är relativt jämn, 55 procent pojkar och 45 procent flickor 2023.¹⁰ Förvaltningens bedömning är att ökningen beror på föreningslivet håller på att återhämta sig från pandemiåren.

Redovisning av kommunens kvalitet i korthet (KKIK) se bilaga 1.

¹⁰ Uppgifterna är hämtade från ApN (Aktivitetskort på nätet) och statistiken visar antalet inrapporterade unika individer som varit aktiv i en Tyresöförening under perioden. Inrapporteringen görs av föreningar som söker lokalt aktivitetsstöd för sin verksamhet.

4. Mål: Tyresö kommuns inköp, investeringar och resursanvändning är kostnadseffektiv och balanserad.

Nämnd- och förvaltningsmål:

Verksamheter, lokaler och anläggningar inom kultur- och fritidsområdet har social-, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

Indikatorer	Resultat
1. Alla verksamheter inom nämnden bedriver sin verksamhet inom budgetram.	Grön
2. Alla enheter bedriver verksamhet utifrån social och miljömässig hållbarhet.	Grön

Det utvecklingsarbete som har genomförts har resulterat i effektivare resursanvändning, främst genom förenklad administration.

Miljömässig hållbarhet

Idrottsredskap renoveras i större utsträckning jämfört med föregående år. Utflykter i samband med lovaktiviteter har genomförts lokalt. Fritidsbanken har haft 10 401 utlån av sport- och friluftskartiklar under året, vilket är en ökning med 30 procent jämfört med 2022. En nationell kartläggning visar att utlåningsverksamheten möjliggör ungas fritidsliv. Ungefär hälften av de som deltagit i undersökningen uppger att de skulle ha struntat i aktiviteten om de inte haft möjlighet att låna utrustningen.¹¹

Dykning vid kommunens badplatser visar att mängden skräp i vattnet har minskat jämför med föregående år, troligen för att medarbetare från idrott- och fritidsanläggningar dagligen besöker de kommunala baden och samlar in bråte och skräp. Skräpet lämnas sedan kretsloppscentralen.

Behovet av en förvaltningsgemensam verksamhetsbil tillgodosågs genom att en elbil införskaffades.

Förvaltningen har genomfört åtgärder för att möjliggöra källsortering på Kvarnhjulet och på fritidsgårdsverksamheten. För att kunna genomföra källsorteringen fullt ut krävs dock ytterligare åtgärder i soprummet i kvarnhjulet, vilka planeras att genomföras under 2024.

Social hållbarhet

Den sociala hållbarheten främjas genom medborgarnas tillgång till ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter. Ett exempel på en aktivitet som främjar är Tyresöfestivalen som visar ett brett utbud som tilltalar och når så många som möjligt och att det ska det finnas något för alla att göra, se eller uppleva för en meningsfull fritid. Genom lyckad samordning och samverkan deltog i år fler verksamheter och nya föreningar i den årliga fritidsmässan minfritid.nu för personer med en funktionsnedsättning. På båda dessa evenemang har föreningar fått möjlighet att visa upp sin

¹¹ [Idrott och segregation – om idrottens roll i ett ojämlikt samhälle | CIF \(centrumforidrottsforskning.se\)](#), s. 19

verksamhet, rekrytera nya medlemmar och engagera invånare i sin verksamhet. Detta är ett led i att stötta föreningarna att utveckla sin verksamhet och på sikt få fler personer att vara fysiskt aktiva.

Några andra exempel på insatser är Tyresöspelet där elever från kulturskolan deltog vilket ledde till möten över generationsgränser. Riktade insatser har lett till att nya målgrupper hittat till förvaltningens verksamheter, till exempel har Passalen slussat nya besökare till förvaltningens öppna fritidsverksamheter och ukrainska familjer på Björkbacken har tagit del av kulturenhetens utbud samt fått tillgång till fritidsutrustning.

Förvaltningen bidrar till den sociala hållbarheten genom verksamheter i den nyöppnade lokalen i på Granängstorget.

5 Ekonomisk rapport

Resultaträkning (tkr)	2023			2022			Avv. utfall 2023 mot utfall 2022
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse	
VO 9 Kultur och fritidsnämnd							
Bibliotek, kultur och fritid (inkl. fritidsgårdar)	-119 462	-130 649	11 187	-115 487	-121 764	6 277	-3 975
Resultat	-119 462	-130 649	11 187	-115 487	-121 764	6 277	-3 975

Kultur och fritid redovisar under helåret 2023 ett överskott på 11 187 tkr i förhållande till helårsbudget.

Förvaltningens överskott på helåret består till stor del av att kapitalkostnader inte fallit ut under året. Förvaltningen har fått medel på totalt 6750 tkr för att täcka kapitalkostnader för nya ishallen då den planerades att vara i bruk. Även Fårdala gård har ett överskott i jämförelse med budget då kostnaderna inte fallit ut på helåret.

Övriga orsaker till årets överskott förklaras av:

- Hyresintäkterna har under året ökat i jämförelse med budget på grund av att externa bokningar ökat
- Bidragen till studieförbunden har blivit lägre än budgeterat då färre ansökningar kommit in.
- Statsbidrag i form av ett elstöd för fjolårets höga elkostnader. Ansökan om elstöd gjordes centralt och gemensamt för hela kommunen. Kultur och Fritids del av det beviljade elstödet landade på dryga 2 000 tkr.

Kostnader för året som dämpar årets överskott:

- Reparation och underhåll av befintliga ishall

Nettokostnadsutvecklingen d.v.s. avvikelsen mellan utfall 2022 och 2023 på -3 975 tkr består främst av:

- Ökade kapitalkostnader och internhyra till stor del på grund av Fårdala gård
- Ökade personalkostnader på grund av ökade PO-kostnader (kopplat till det nya pensionssystemet), vakanta tjänster tillsattes samt att semesterlöneskulden ökat
- Elstöd
- Höga kostnader för reparation och underhåll av befintliga ishall

6 Uppföljning riskhantering

De åtgärder som tagits fram för att hantera kultur- och utbildningsförvaltningens risker följs upp och bedöms beroende på om åtgärden kopplad till risken är försenad, påbörjad eller genomförd.

Målområde	Risk och riskvärde	Åtgärd	Bedömning	Kommentar
Leverans	Utebliven utveckling av kulturverksamhet pga. brist på kulturlokaler. Riskvärde 15 (Sannolikhet 5, konsekvens 3)	Fortsätta påvisa behovet och samverka vid nyproduktion av anläggningar. Finns med i anläggnings- och lokalbehovsanalysen för KFN.	Grön	
Leverans	Föreningar kan inte bedriva sin verksamhet pga. försening av den nya ishallen och svårigheter att upprätthålla isen i den gamla. Riskvärde 25 (Sannolikhet 5, konsekvens 5)	Kontinuerlig dialog och uppföljning med byggherre. Samverkan med närliggande kommuner om möjligheter till istider för föreningslivet.	Grön	Planerade åtgärder genomförs. Ispisten i den gamla ishallen åtgärdas så isen kan upprätthållas under säsongen 23/24. Ökade driftskostnader kopplat till åtgärderna för 2023. Utmaning att få tag på tider i andra kommuner då närliggande kommuner renoverar sina anläggningar.
Leverans	Minskat deltagande för vissa målgrupper i kultur- och fritidsverksamheterna pga. lågkonjunktur. Riskvärde 15 (Sannolikhet 5, konsekvens 3)	Se till att det finns utbud av avgiftsfri och öppen verksamhet. Bevaka och stimulera föreningslivets utbud.	Grön	
Ekonomi	Minskade och indragna statsbidrag. Riskvärde 15 (Sannolikhet 5, konsekvens 3)	Omfördelning av budget. Söka de statsbidrag som finns.	Grön	

7. Uppföljning av politiska uppdrag från kommunplan och nämndplan

Tyresö kommunkoncern har i fyra målområden konkretiserat vad som är viktigt att uppnå för att kommunen ska röra sig i rätt riktning mot visionen. Till varje målområde finns konkretiserade mål och indikatorer som mäter måluppfyllelsen. Det finns även politiska uppdrag kopplade till målen. Det är uppdrag som verksamheten ska arbeta särskilt med för att uppnå målen. Nedan görs en uppföljning av framdriften av de politiska uppdragen. **Grön** indikerar att uppdraget genomförs enligt plan och kommer levereras i tid, **Gul** att uppdraget är påbörjat men går inte enligt plan eller riskerar att inte levereras i tid samt **Röd** att uppdraget är inte påbörjad.

För en utförligare redogörelse se bilaga *Uppföljning politiska uppdrag*.

Målområde	Uppdrag	Bedömning
Övergripande	Att arbeta kommungemensamt	Grön
Medarbetare	Strategisk kompetensförsörjning	Grön
Leverans	Likvärdig förskola och skola	Grön
Leverans	Omsorg för äldre och funktionsnedsatta	Grön
Leverans	Socialt hållbart Tyresö för ökad trygghet	Grön
Leverans	En meningsfull vardag och fritid för alla	Grön
Leverans	Framtidens gymnasium och ökad sysselsättning	Grön
Leverans	Insatserna för särskilt utsatta grupper långt från arbetsmarknaden	Grön
Leverans	Bostäder och hållbar infrastruktur i hela Tyresö	Grön
Ekonomi och hållbarhet	Ordning och reda i ekonomin	Grön
Ekonomi och hållbarhet	Minskade klimatutsläpp, stärkt park- och naturmiljö	Grön

Uppdrag i nämndplan

Kultur- och fritidsnämndens politiska uppdrag följs upp och bedöms beroende på om uppdraget genomförs enligt plan eller om det är försenat. **Grön** indikerar att uppdraget genomförs enligt plan och kommer levereras i tid, **Gul** att uppdraget är påbörjat men går inte enligt plan eller riskerar att inte levereras i tid samt **Röd** att uppdraget är inte påbörjad.

Målområde	Uppdrag	Bedömning	Kommentar
Leverans	Kultur- och fritidsförvaltningen får i uppdrag att utvärdera den föreningsdrivna profiltidsverksamheten och ge förslag på hur man bör gå vidare med verksamheten.	Grön	Utredningen slutredovisades för kultur- och fritidsnämnden 2023-10-23 § 58
Leverans	Kultur- och fritidsförvaltningen får i uppdrag att utreda den geografiska tillgången till kultur- och fritidsverksamhet och identifiera områden med bristande utbud.	Grön	Förvaltningen planerar att slutredovisa uppdraget för kultur- och fritidsnämnden 2024-02-19.
Ekonomi	Kultur- och fritidsförvaltningen får i uppdrag att utreda hur man mer riktat kan arbeta med att ta del av projektpengar från den Europeiska unionen.	Grön	Utredningen slutredovisades för kultur- och fritidsnämnden 2023-11-27 § 68
Nämnduppdrag KFN 2022-05-23 § 54	Se över placeringen av potentiella utegym och utreda kostnadseffektiva utegym, inklusive hinderbana.	Grön	Två separata behovsanalyser resenterades för kultur- och fritidsnämnden den 2024-01-22 § 6, samt §5. Uppdraget anses därmed slutredovisat.
Nämnduppdrag KFN 2022-10-24 § 74	Tyresöinitiativ om förslag på sträckning av cykelspår/MTB-spår KFN 2022-10-24 § 74	Grön	En behovsanalys presenteras för kultur- och fritidsnämnden den 2024-01-22 § 7. Uppdraget anses därmed slutredovisat.
Nämnduppdrag KFN 2022-11-21 § 90	Ytterligare en discgolfbana inom Tyresö kommun.	Grön	En behovsanalys presenteras för kultur- och fritidsnämnden den 2024-01-22 § 4. Uppdraget anses därmed slutredovisat.

8. Tillgänglighetsplan samt övrig redovisning

Aktiviteter inom prioriterade områden samt tillgänglighetsplan följs upp inom de prioriterade områdena *Tyresö kommun erbjuder likvärdig fritid* samt *Tyresö kommun möjliggör kommunikation, delaktighet och självbestämmande i det vardagliga livet*. Länk till [tillgänglighetsplan 2023](#). **Grön** indikerar att aktiviteten genomförs enligt plan och kommer levereras i tid, **Gul** att aktiviteten är påbörjad men inte går enligt plan eller riskerar att inte levereras i tid samt **Röd** där aktiviteten är inte påbörjad.

Aktivitet	Bedömning	Kommentar
Kompetensspridning, Rapporten Ung Livsstil.	Grön	Uppstartsdag med kultur- och fritidsförvaltningen i augusti med föreläsning och workshop om resultatet från Ung livsstilsundersökningen. En informationsinsats för medarbetare och förtroendevalda från alla förvaltningar genomfördes i oktober. Rapporter har beställts och planeras att levereras under 2024.
Erbjuda tillgänglighetsanpassade aktiviteter på Kulturskolan Funkisfestivalen, naturguidningar och Tyresöfestivalen.	Grön	Fjorton tävlande deltog i årets Funkisfestival, tre fler än föregående år. Kulturskolan har utökat sitt utbud med en ny lovkurs i teaterämnet. 7 naturguidningar har genomförts inklusive en naturguidning för personer med hörselnedsättning tack vare hjälpmedel inlånade från servicecenter.
Samarbeta med föreningar som riktar sig till personer med funktionsnedsättning för att skapa likvärdig fritid.	Grön	Tyresö kommun har tillsammans med Haninge kommun tecknat avtal om idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Passalen i syfte att utveckla nya lösningar för att skapa inkluderande fritid. Samarbetet har resulterat i flera nya deltagare i våra verksamheter och tillgången till verksamhet för våra medborgare har ökat. Dialog har förts med Parasport Sthlm samt föreningar som bedriver parasport för att främja kontinuitet och hållbarhet i föreningarnas parasportverksamhet. Det har genomförts en workshop med RF SISU Stockholm och Parasports Stockholm gällande bidrag för parasportföreningar i Tyresö.
Biblioteket har sago- och sångstunder med tecken som alternativ och kompletterande kommunikation, TAKK.	Grön	
Delta i fritidsmässa för personer med funktionsnedsättning, minfritid.nu.	Grön	Fritidsgårdarna, kulturskolan och biblioteket deltog på mässan.
Biblioteken erbjuder hemleverans av böcker till personer med funktionsnedsättning (Boken kommer).	Grön	

Bilaga 1 Kommunens kvalitet i korthet

Nedan redovisas de nyckeltal som är relevant för kultur och fritid. Ett grönt resultat visar på de 25 procent som har bäst resultat siffror i landet. Ett gult resultat ligger i mitten och motsvarar 50 procent. Ett rött resultat redovisar de 25 procent sämsta resultaten.

Nyckeltal	2019	2020	2021	2022	2023
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år ¹²	28,0	6,5	10,4	25,1	Publiceras v. 21
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år ¹³	46,3	40,1	38,3	41,3	Publiceras v. 49
Elever i musik- eller kulturskola, 6-15 år, andel (%) ¹⁴	14,0	10,7	14,8	15,6	Publiceras v. 46

Bibliotekets aktiviteter för barn och unga har fortsatt öka och är nästan ikapp siffrorna för 2019. Siffrorna för tidigare år är något missvisande på grund av felaktig inrapportering av statistik, siffrorna för 2022 baseras på korrekt inrapportering.

Antalet deltagartillfällen i idrottsföreningar påverkades av coronapandemin, men antalet ökar och Tyresö är fortfarande bland de 25 procent bästa i landet.

Kulturskolan har ökat andelen deltagande barn i kulturskolan, både den delen av verksamheten som mäts i uppgifterna ovan, det vill säga unika inskrivna elever i terminskurser och andelen elever i uppsökande verksamhet, på lov och i kortkurser mellan 2021 och 2022. Andelen inskrivna barn är nivå med andra kulturskolor. Statistik hämtad från Study along¹⁵ visar även att kulturskolan har ökat andelen unika elever mellan 2022 och 2023. Tittar vi på lovverksamhet och uppsökande aktiviteter ligger Tyresö kulturskola väl framme i utvecklingen och redan har upparbetade strukturer för öppen kulturskola, samarbeten med skolbarnomsorgen och ett rikt utbud av lovkurser.

¹² Antal aktiviteter för barn och unga dividerat med antal invånare 0-18 år 31/12, dividerat med 1000. Avser endast folkbibliotek (skolbibliotek ingår inte, de kommuner som samredovisat skolbibliotek med folkbiblioteken har streckats). Källa: Kungliga biblioteket och SCB.

¹³ Antal deltagartillfällen i åldern 7-20 år i LOK-stödsberättigade idrottsföreningar under året, dividerat med antal invånare 7-20 år den 31/12. Källa Riksidrottsförbundet.

¹⁴ Antal unika individer 6-15 år som går i musik- eller kulturskola dividerat med alla invånare 6-15 år. Källa: Kulturrådet

¹⁵ Kulturskolans verksamhetssystem

Bilaga 2 Barnbokslut

Barn och unga är en prioriterad målgrupp för kultur- och fridsnämnden och huvuddelen av dess verksamheter riktar sig till barn och unga. Det gör att nämndens mål och satsningar ofta berör barn och utformas i direkt syfte att förbättra barns tillvaro. Nämndens verksamheter tillhandahåller ett brett och varierat utbud och skapar förutsättningar till en meningsfull fritid där demokrati, delaktighet och social hållbarhet är viktiga ledord. Den lagstyrda verksamheten i förvaltningen är biblioteket. Även i bibliotekslagen anges att barn och unga är en prioriterad målgrupp.

Barnet rätt till icke-diskriminering

Målet är att förvaltningen som helhet ska erbjuda verksamheter som möter behoven hos alla barn i Tyresö kommun. Vissa verksamheter riktar sig till en specifik målgrupp, andra verksamheter är öppna för alla barn och unga. Positivt är att ungefär 90 procent av Tyresös högstadieungdomar tar del av kommunens kultur- och fritidsutbud.¹⁶

För att säkerställa att barn får likvärdiga möjligheter har kultur- och fritidsnämnden valt att särskilt prioritera arbete som stöttar barn och unga som upplever utanförskap, som har funktionsnedsättning samt barn som är nyanlända i Sverige.¹⁷

Resultatet från undersökningen Ung livsstil visar att det finns starka samband mellan att tillhöra en familj med goda socioekonomiska förutsättningar och sannolikheten att ha en aktiv fritid och god hälsa¹⁸. Verksamheterna har erbjudit ett stort antal kostnadsfria aktiviteter under året för att göra det möjligt för fler barn att delta. Aktiviteterna har överlag haft ett högt deltagande och lockat flera nya deltagare.

Kulturskolan utökade sommarlovsverksamheten med teaterkollo, funkisteater, familjeteater samt en exklusiv intensivkurs i musikproduktion riktad mot gymnasieungdomar. De erbjöd även lovkurser riktade till barn och unga med funktionsnedsättning. Bergsfotens fritidsgård hade sommaröppet. Sommarens heldagsomsorgen bedrevs i Alby, vilket gav ungdomarna nya upplevelser, utmaningar och aktiviteter. Fritidsgårdans dagkollo var populärt. Aktiviteter som erbjöds under sommaren var bland annat Summerchallenge 135, fotbollscupen Allarewelcome cup på Nybodas fotbollsplan. Biblioteken lämnade ut en sommarpåse med lästips, pyssel, bokmärken och boktips till tvåhundra barn. Fler barn än tidigare år, 55 stycken, lämnade in boktips en bok och inbjudan till författarträff som pris.

Funkisfestivalen och nationaldagsfirandet teckentolkades.

Den kompetenshöjning inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som genomfördes under 2022 har under året bland annat lett till att kulturskolan erbjudit fler aktiviteter för barn inom målgruppen. De har även arbetat med att anpassa sitt bemötande och tillgänglighetsanpassat sin webbplats.

Barnfamiljer på det ukrainska flyktingboendet har fått information om kultur- och fritidsutbudet, exempelvis genom affischer och platsbesök. De har även haft möjlighet att låna idrottsmateriel från Fritidsbanken.

¹⁶ Definition: Tagit del av/besökt antingen förening, simhall, fritidsgård, skatepark 135, utegym, spontanidrottsplatser, ridanläggningar/stall, motionsspår, fotbollsplan, ishall, bibliotek, kulturskola under de senaste 4 veckorna. Källa: Ung Livsstil i Tyresö 2022 (föreläsning 13.10.23) Bild 122-125

¹⁷ V2018/KS 0287

¹⁸ Ung Livsstil i Tyresö 2022 (Enkätundersökning där resultatet är generaliserbart till högstadielever i Tyresö)

Artikel 3 – barnets rätt att få sitt bästa provat

En prövning av barnets bästa görs dagligen i kultur- och fritidsnämndens verksamheter då huvuddelen av den löpande verksamheten riktar sig till barn och ungdomar.

I samband med att förvaltningen utrett nämnduppdrag och tagit fram nämndplan samt behovsanalyser och förstudierapporter har prövningar av barnets bästa gjorts.

Artikel 6 – barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling

All verksamhet inom kultur- och fritidsnämnden syftar till barns psykiska och fysiska välmående. Genom att erbjuda öppna, tillgängliga och i många fall avgiftsfria verksamheter främjas barns hälsa och utveckling. Verksamheternas insatser för barns utveckling redovisas under Artikel 31 – Barns rätt till lek, vila och fritid.

Personal från fritidsgårdarna har deltagit i utbildning i pågående dödligt våld (PDV) i samverkan med gymnasiet. Fritidsgårdarna har även fördjupat sin samverkan med Dalskolan och Nyboda skola för att stötta elever i riskzonen för att begå brott. Samverkan sker inom Samverkansformen skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF).

Idrotts- och fritidsanläggningar arbetar för att kommunens idrotts- och fritidsanläggningar ska vara trygga och tillgängliga. De har bland annat genomfört säkerhetsdyk vid kommunens badplatser och snöröjt konstgräsplaner samt löpspår för att göra det möjligt att träna på en upplyst och trygg plats.

Artikel 12 – barnets rätt att komma till tals

De verksamheter som dagligen möter barn och unga har metoder för en kontinuerlig dialog med besökarna. Besökaren kan ge förslag på aktiviteter på både kort- och lång sikt. Exempelvis har Bergfotens fritidsgård direktdialog med besökaren, schemalagda tisdagsmöten samt forum som ”te och låda”¹⁹. De olika mötesplatserna innebär att fler besökare engagerar sig och kommer till tals. Fritidsgårdarna frågar även cirka åtta ungdomar per månad om deras upplevelse av delaktighet, trygghet och fritidsledarna kompetens.

Kulturskolans och fritidsgårdarnas brukarundersökningar indikerar att deltagarna anser att verksamheten är trygg och meningsfull samt att de kan påverka verksamheten.

Önskemål från barn och unga har tagits tillvara och format verksamheten under delåret. Bergfotens fritidsgård hade öppet under sommaren 2023. Med söndagsöppet på fritidsgårdarna ökade antalet besökare med 130 procent, jämfört med besökarantalet på tisdagar (den dag som nu håller stängt). Ämnesinriktningen på kulturskolans lovverksamhet har väglett av elevers önskemål och synpunkter från kulturskolans elever har lett till att äldre och yngre elever har haft öppet hus var för sig.

Ungdomar från Nyboda och Bergfotens fritidsgård deltog i omvärldsanalysen inför kommunplan 2024. Ungdomar deltog även på den kommungemensamma

¹⁹ Te och låda innebär att fritidsgårdarnas besökare kan lämna lappar med förslag, frågor och synpunkter i en låda. Sedan möts man i en mindre grupp och samtalar om de ämnen lapparna tar upp.

strategidagen och bidrog till arbetet med kommunplan 2024 tillsammans med kommunledning och politiker.

Artikel 31 – Barns rätt till lek, vila och fritid

Många barnfamiljer har haft en sämre ekonomi under året. Kultur- och fritidsnämndens verksamheter har arbetat för barns rätt till fritid, lek samt kulturella aktiviteter bland annat genom öppen och avgiftsfri verksamhet. Det öppna och kostnadsfria utbudet har varit populärt och välbesökt. Utökningen av utbudet har lett till att fler barn och unga tagit del av förvaltningens kulturaktiviteter jämfört med tidigare år.

Genom samarbete med förskola och grundskola får Tyresös barn möta kultur under sin uppväxt. Förskolans femåringar har fått möta scenkonst och nästa år kommer det arrangeras föreställningar för alla femåringar i Tyresös kommunala förskolor. Inom de kommunala grundskolorna har eleverna fått scenkonstupplevelser och konstupplevelser. De har även fått möta sitt kulturarv och besöka stora kulturinstitutioner.

Kulturenhetens aktiviteter, som familjelördag och silent disco, har lagts på olika platser i kommunen för att nå nya målgrupper. Kulturskolan har haft uppsökande verksamhet på tre skolor, Njupkärrs skola där eleverna fått testa på att spela fiol, samt Bergfotens skola och Strandskolan där eleverna fått pröva på blåsinstrument.

Fritidsledare från Bergfotens fritidsgård har arbetat uppsökande och träffat elever på anpassad grund- och gymnasieskola för att visa eleverna vilka fritidsaktiviteter som finns.

Genom Familjeprogram har familjer fått möta ett brett utbud av kultur, som musik, eget skapande och olika former av scenkonst (cirkus, teater, dans).

Biblioteket har två nya aktiviteter för tonåringar, bokcirkel och skivträffar. Aktiviteterna startades upp efter ungdomarnas önskemål och är välbesökta och efterfrågade.

Kulturskolan driver projektet ”Gränslös kulturskola för äldre elever”²⁰ Önskemålen från ungdomarna som deltagit i projektet har resulterat i workshops, helgkurser, och event i olika delar av Stockholmsregionen. Exempel på aktiviteter är musikproduktion kurser, klubbkvällar med musikelever, open-stagekvällar och TV-spelsundervisning.

Öppen kulturskola i Granängsringen har gett barn möjlighet att avgiftsfritt delta i musikproduktion, DJ, bild och form, dans och sång med mera.

Fritidsgårdarna anordnade, tillsammans med RFSU, en utbildning i sexualundervisning på lätt svenska.

Biblioteket har haft sagostunder på olika språk, bokcirkel för unga, pysselaktiviteter, filmskapande, filmvisningar för olika åldrar, 5-åringar läser, 6-års visningar.

²⁰ Gränslös kulturskola är ett regionalt projekt som utreder hur kulturskolan ska utvecklas för att äldre elever ska känna att det är relevant att vara med i verksamheten.